

กระทู้ถามที่ ๗๔๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการป้องกันชาวต่างชาติแย่งอาชีพคนไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

แม้ประเทศไทยจะมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างชาติ และกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเป็นกฎหมายที่กำหนดกฎ กติกาเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างชาติ ในประเทศ โดยภาพรวมทั้งระบบตั้งแต่การเดินทางเข้ามาทำงานกับนายจ้างในประเทศไทย หรือการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการนำคนต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศ การทำงานของคนต่างชาติโดยกลไกการขออนุญาต หรือกระบวนการนำคนต่างชาติที่เข้าทำงานในประเทศไทย โดยผิดกฎหมาย เข้ามาอยู่ในระบบทะเบียนคนต่างชาติไปจนถึงกระบวนการส่งคนต่างชาติ กลับประเทศ เพื่อควบคุมและดูแลปัญหาคนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยและการกำหนด โทษอาญาใหม่ เมื่อมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงกำหนดให้มี คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างชาติ เพื่อกำหนดทิศทางเกี่ยวกับ การทำงานของคนต่างชาติ การประกอบอาชีพของคนไทยโดยไม่ให้คนต่างชาติเข้ามาแย่งอาชีพคนไทย และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงด้านแรงงาน เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เนื่องจาก คนต่างชาติเหล่านี้มีการย้ายถิ่นเข้ามาในเมืองใหญ่ โดยมีกลุ่มผู้ค้าแรงงานให้ความช่วยเหลือ ในการหลบหนี รวมถึงการยอมจ่ายค่าคุ้มครองเพื่อให้สามารถทำงานได้โดยไม่ต้องดำเนินการยื่นขอรับ ใบอนุญาตทำงานที่มีเงื่อนไขและขั้นตอนที่ยุ่งยาก มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงและถูกจำกัดประเภทงาน ที่สามารถทำได้ ซึ่งรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างมีความพยายามร่วมกันแก้ไขปัญหาแรงงาน ที่เข้ามาทำงานของชาวต่างชาตินี้ ดังนั้น จะมีวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจนและจริงจังในเรื่องนี้หรือไม่ รวมทั้งการพิจารณาผู้ถือหุ้น การดำเนินการขั้นตอน ระยะเวลา มาตรการควบคุมและตรวจสอบ ความมั่นคงในอาชีพของคนไทย และจัดระเบียบโซนนิ่งของคนต่างชาติด้วย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลจะมีนโยบายและมีการวางแผนจัดการเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแนวทางที่แบ่งโซนนิ่งจัดระเบียบให้คนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย เฉพาะพื้นที่ได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤษฎ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๔๗ ร.

ของ นายสุภรณ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดกระบี่
เรื่อง มาตรการป้องกันชาวต่างชาติแย่งอาชีพคนไทย

ข้าพเจ้า นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง มาตรการ
ป้องกันชาวต่างชาติแย่งอาชีพคนไทย ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องที่ได้รับรายงานจากกระทรวงมหาดไทย
กระทรวงแรงงาน และกระทรวงอุตสาหกรรม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากรายงานของกระทรวงมหาดไทย ทราบว่า หน่วยงานด้านความมั่นคง (ฝ่ายทหาร ตำรวจ
และพลเรือน) และกระทรวงมหาดไทย ให้ความสำคัญกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นมาตรการ
ในการป้องกันชาวต่างชาติแย่งอาชีพคนไทยการอพยพย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และ
มีความสงบเรียบร้อยในทุกๆระดับ ทุกมิติ รวมถึงกำหนดให้มีการพัฒนากรอบการบริหารจัดการ
ผู้หลบหนีเข้าเมืองอย่างเป็นระบบ และดูแลเรื่องผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ซึ่งเป็นประเด็น
ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อลดผลกระทบจากการโยกย้ายถิ่นฐานอันส่งผลกระทบต่อประเทศ
อย่างจริงจัง ตลอดจนการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งกำหนดให้มี
การพัฒนาประเทศภายในระยะเวลา ๕ ปี โดยมุ่งหมายที่จะพัฒนาประเทศไปพร้อมกับการปรับ
โครงสร้างสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ การปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติ
ในการผลิตและบริการให้มีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง
และความเสี่ยงภายใต้บริบทของโลกใหม่

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง ได้ดำเนินการตามแนวนโยบายและแผนการจัดการ
ป้องกันชาวต่างชาติแย่งอาชีพคนไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหา
ผู้หลบหนีเข้าเมือง ที่อยู่ในประเทศไทย ชาวต่างชาติกลุ่มเปราะบาง กลุ่มอยู่ในราชอาณาจักร
เกินกำหนดเวลา กลุ่มแรงงานต่างด้าว กลุ่มชนกลุ่มน้อยที่ยังมิได้สัญชาติไทย โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยปฏิบัติการ
ในระดับพื้นที่จังหวัด อำเภอ มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ตำบล
หมู่บ้าน ทั้งในพื้นที่ปกติ และพื้นที่ชายแดน รวมถึงในพื้นที่พักพิงชั่วคราวผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา

การบริหารงานรักษาความมั่นคงภายในพื้นที่ชายแดน และการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เกี่ยวกับการคัดกรองคนต่างด้าวเข้าเมือง การจัดการชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย การกำหนดเขตควบคุมเป็นเขตจังหวัด งานตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ในเรื่องการควบคุมดูแลชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย โดยร่วมบูรณาการ กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

รัฐบาล มีนโยบายหรือแนวทางที่ได้นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคนต่างด้าวแอ่งอาเซียนไทย ประกอบด้วย

๑. มาตรการป้องกันและสกัดกั้น

(๑) การจัดทำทะเบียนและการเก็บอัตลักษณ์ส่วนบุคคล (ภาพถ่าย ลายพิมพ์นิ้วมือ ชักถามประวัติเบื้องต้น การจดแจ้งภูมิลำเนา ที่พักอาศัย นายจ้าง เป็นต้น) กลุ่มชาวต่างชาติ แรงงาน ต่างด้าว ๔ สัญชาติ รวมทั้งการให้สถานะที่ถูกต้องกับชนกลุ่มน้อยและบุคคลไร้สัญชาติซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานให้มีการบริหารจัดการเพื่อให้กระบวนการมีความรวดเร็วยิ่งขึ้น

(๒) การปฏิบัติตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ของกระทรวงแรงงาน ตำรวจ ทหาร เป็นต้น ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยในส่วน ของกระทรวงมหาดไทย มีผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่จังหวัด อำเภอ มีอำนาจควบคุมกำกับการทำงาน ของคนต่างด้าว

(๓) จัดตั้งชุดปฏิบัติการหรือคณะทำงานที่ประกอบด้วย ฝ่ายปกครอง หน่วยกำลัง ในพื้นที่ทุกจังหวัด และอำเภอ เพื่อตรวจตรา ลาดตระเวน การข่าว การบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น มิให้มีกลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองจากนอกประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายแรงงานที่พึงได้รับ สิทธิสวัสดิการด้านต่าง ๆ ที่พึงได้รับ ผ่านกลไกของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น คณะกรรมการหมู่บ้าน กองอาสาสมัครดินแดน ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

(๔) จัดตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดในพื้นที่ โดยใช้กลไกการตรวจตราเฝ้าระวัง พื้นที่เสี่ยง พื้นที่ชายแดน เส้นทางลำเลียง และเส้นทางเข้า - ออก ที่มีพบการกระทำความผิด

(๕) ปฏิบัติการด้านการข่าวเชิงรุก โดยใช้เครือข่ายปฏิบัติการด้านการข่าวในพื้นที่เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการรับแจ้งข้อมูลข่าวสารและพิสูจน์ทราบ เพื่อนำไปสู่การปราบปรามและจับกุมต่อไป

๒. มาตรการปราบปรามและจับกุม

(๑) ดำเนินการปราบปรามและจับกุมผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายตามอำนาจหน้าที่อย่างเข้มข้น เต็ดขาด โดยมุ่งเน้นบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ต่อนายจ้าง นายหน้า ผู้นำเข้า ผู้ให้ที่พักพิงและผู้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิด

(๒) กรณีตรวจสอบพบกลุ่มคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองในพื้นที่ ให้ประสานงานไปยังหน่วยทหารตำรวจในพื้นที่ และหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมควบคุมตัวและดำเนินการตามกฎหมาย หรืออำนวยความสะดวกในการส่งกลับประเทศต้นทางอย่างปลอดภัย หรือสนับสนุนการเดินทางไปยังประเทศที่สาม ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามหลักมนุษยธรรม

(๓) มุ่งเน้นการดำเนินการมิให้มีการลักลอบกลับเข้ามาใหม่ของคนต่างด้าวในพื้นที่ โดยประสานหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องบูรณาการข้อมูลการทำงานร่วมกัน

๓. ผลการดำเนินการ

การปราบปรามจับกุมต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองในส่วนของพนักงานฝ่ายปกครอง (นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) เฉลี่ยปีละประมาณ ๑ หมื่นราย

ในส่วนของกระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน มีมาตรการป้องกัน ปราบปราม และดำเนินคดีกรณีแรงงานข้ามชาติเข้ามาประกอบอาชีพสงวนของคนไทย ดังนี้

๑) ประสานข้อมูลกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ เพื่อติดตามสถานการณ์ด้านการข่าว และสถานการณ์ด้านแรงงานอย่างต่อเนื่อง

๒) ตรวจสอบการทำงานของแรงงานข้ามชาติที่ลักลอบเดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยผิดกฎหมาย ภายใต้ปฏิบัติการ “เจอ จับ ปรับ ผลักดัน” โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว และกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นต้น

๓) ดำเนินการตรวจเข้มแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมาย ควบคู่กับประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้นายจ้าง/สถานประกอบการ และแรงงานข้ามชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของแรงงานข้ามชาติและมติคณะรัฐมนตรีในคราวต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยผลการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ตรวจสอบนายจ้าง/สถานประกอบการ จำนวน ๒๗,๘๐๒ แห่ง พบการกระทำความผิดและถูกดำเนินคดี จำนวน ๑,๑๕๗ แห่ง

ตรวจสอบแรงงานข้ามชาติ จำนวน ๓๘๗,๑๑๘ คน พบการกระทำผิดและถูกดำเนินคดี จำนวน ๒,๘๐๘ คน ประกอบด้วยสัญชาติเมียนมา ๑,๗๕๓ คน สัญชาติกัมพูชา ๓๙๖ คน สัญชาติลาว ๔๒๔ คน สัญชาติเวียดนาม ๖๒ คน สัญชาติจีน ๒๒ คน และสัญชาติอื่น ๆ ๑๕๑ คน

อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยจำเป็นต้องพึ่งพาภาคแรงงานการรักษาความสมดุลระหว่างการจ้างงานคนสัญชาติไทยให้มีความทำ และบริหารจัดการการทำงานของแรงงานข้ามชาติให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการ สามารถขับเคลื่อนกิจการทั้งภาคการผลิต ภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การดำเนินการตามกรอบของกฎหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญ ทั้งนี้ ได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบอย่างเข้มข้นภายใต้ปฏิบัติการ “เจอ จับ ปรับ ผลักดัน” ออกตรวจสอบอย่างต่อเนื่องในพื้นที่เศรษฐกิจ แหล่งท่องเที่ยวที่มีคนต่างชาติลักลอบทำงานผิดกฎหมายอันเป็นการแย่งอาชีพคนไทย เช่น งานเร่ขายสินค้า งานตัดผม งานตัดผม หรืองานเสริมสวย งานนวดไทย งานมัคคุเทศก์ หรืองานจัดนำเที่ยว เป็นต้น รวมทั้งตรวจสอบกลุ่มนายจ้างนอมินี (Nominee) และกลุ่มทุนต่างชาติที่เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศและการประกอบอาชีพของคนไทย โดยยังคงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการตรวจสอบคนต่างชาติที่ลักลอบเข้ามาประกอบอาชีพสงวนสำหรับคนไทยและถูกดำเนินคดี จำนวน ๑,๕๕๘ คน ประกอบด้วย สัญชาติเมียนมา ๗๐๐ คน สัญชาติกัมพูชา ๓๖๖ คน สัญชาติลาว ๒๖๔ คน สัญชาติอินเดีย ๙๓ คน สัญชาติเวียดนาม ๘๒ คน สัญชาติจีน ๒๑ คน และสัญชาติอื่น ๆ ๓๒ คน

สำหรับในส่วนข้อมูลจากกระทรวงอุตสาหกรรม ทราบว่า กระทรวงอุตสาหกรรมให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับประเด็นด้านแรงงานซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่จำเป็นในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ โดยในช่วงที่ผ่านมาสถานประกอบการทั้งหลายกำลังเผชิญปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข อาทิ ทักษะของนักศึกษาจบใหม่ยังไม่สอดคล้องกับระดับทักษะที่ผู้ประกอบการต้องการหรือคาดหวังไว้ การขาดแคลนแรงงานทักษะสูง (High-skilled) และการเกิดช่องว่างทางทักษะ (Skill gap) เนื่องจากแรงงานที่มีอยู่ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งปัญหาเชิงโครงสร้างดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นได้จากการประเมินของ IMD (International Institute for Management Development) ที่บ่งบอกว่าประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านผลิตภาพ

แรงงาน (Labor Productivity) ค่อนข้างต่ำโดยในปี ๒๕๖๗ ประเทศไทยถูกจัดอยู่อันดับที่ ๕๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก ซึ่งลดลงจากอันดับที่ ๕๕ ในปี ๒๕๖๓ ส่งผลกระทบให้ผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม (Productivity in Industry) ถูกลดอันดับเช่นกันจากอันดับที่ ๕๒ ในปี ๒๕๖๓ มาอยู่อันดับที่ ๕๔ ในปี ๒๕๖๗ อย่างไรก็ตาม แม้ความสามารถในการแข่งขันด้านผลิตภาพแรงงาน และผลิตภาพภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยจะอยู่ในกลุ่มประเทศ ๑๐ อันดับสุดท้าย แต่ภาพรวมความสามารถในการแข่งขันด้านตลาดแรงงาน (Labor Market) ของประเทศไทยได้รับการประเมินอยู่ในอันดับต้น หรืออันดับที่ ๑๔ จากความได้เปรียบในแง่ของต้นทุนแรงงานต่ำและประชากรวัยทำงานจำนวนมาก

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในฐานะเจ้าภาพแผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ภายใต้กรอบของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๐๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ได้บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาแรงงานภาคอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพและผลิตภาพสูงเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ โดยการต่อยอดทักษะเดิม (Upskill) และเพิ่มพูนทักษะใหม่ (Reskill) ให้แก่กำลังคนในภาคอุตสาหกรรมให้มีความรู้ความสามารถที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะทักษะที่เกี่ยวข้องกับ STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นและเป็นที่ต้องการอย่างมากในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม โดยในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๗ และเป้าหมายการดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๘ มีแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) ที่ได้รับการพัฒนาทักษะ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๒๓,๔๒๖ คน แบ่งเป็น สาขายานยนต์ไฟฟ้า จำนวน ๑๓,๑๒๑ คน สาขาดิจิทัล Һุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ จำนวน ๑๑,๙๒๕ คน สาขาชีวภาพและอาหารแห่งอนาคต จำนวน ๗๕๕ คน สาขาอากาศยาน จำนวน ๔๐ คน และสาขาอื่นรองรับการพัฒนาาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต จำนวน ๙๗,๕๘๕ คน

นอกจากการดำเนินงานข้างต้นของกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว การป้องกันชาวต่างชาติแย่งอาชีพคนไทย จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานซึ่งมีภารกิจที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในความรับผิดชอบ อาทิ

- กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจจัดหางานของเอกชนและคุ้มครองคนหางานให้ได้รับความเป็นธรรมและได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายและพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อควบคุมการเข้าทำงานของคนต่างด้าวป้องกันมิให้เกิดการแย่งอาชีพของคนไทย เช่น การควบคุมจำนวนแรงงานต่างด้าวอาชีพและวิชาชีพที่อนุญาตคนต่างด้าวทำได้หรือทำไม่ได้

- กระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อตรวจบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร รวมถึงอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักร และเพิกถอนหรือขยายเวลาอนุญาต เพื่อความมั่นคงของประเทศและเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

- กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อควบคุมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในประเทศไทย นอกเหนือจากกฎหมายซึ่งบัญญัติไว้เฉพาะสำหรับธุรกิจบริการบางสาขา เช่น โทรคมนาคม ประกันภัย การเดินอากาศ การบริการทางการเงิน

- กระทรวงการคลัง ได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (มาตรการภาษีในการสนับสนุนคนไทยที่มีศักยภาพที่ทำงานในต่างประเทศให้กลับเข้ามาทำงานในประเทศ) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญเพื่อดึงดูดคนไทยซึ่งมีประสบการณ์ทำงานในต่างประเทศอย่างน้อย ๒ ปี และวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีที่มีศักยภาพสูงและมีความเชี่ยวชาญในสาขาตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายให้กลับเข้ามาทำงานในประเทศไทยในอุตสาหกรรมที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ทั้งลูกจ้างและนายจ้าง

การยกระดับทักษะและการผลิตกำลังคนที่มีสอดคล้องและเพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งรวมถึงพัฒนาแรงงานนอกระบบให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือและนำแรงงานเหล่านั้นเข้าสู่ระบบจะช่วยสร้างศักยภาพความพร้อมด้านแรงงานไทยในประเทศ ลดการพึ่งพาแรงงานต่างชาติที่มีทักษะต่ำกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมเศรษฐกิจใหม่ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

คำตอบข้อที่ ๒

จากรายงานของกระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ทราบว่า มีแนวทางในการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างชาตินที่เข้ามาทำงานโดยคำนึงถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งโอกาสในการประกอบอาชีพของคนไทยเป็นสำคัญ โดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้คนต่างด้าวที่ประสงค์จะทำงานในราชอาณาจักรไทยต้องยื่นคำขอใบอนุญาตทำงานที่กรมการจัดหางานเพื่อสามารถทำงานกับนายจ้างได้ทุกท้องที่ในประเทศไทย และทำงานได้ทุกชนิดที่มีได้มีประกาศห้ามคนต่างด้าวทำ ซึ่งคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานจะต้องทำงานตามประเภทงานที่นายทะเบียนอนุญาตเท่านั้น โดยมีงานบางประเภทอาจเกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทยที่ต้องสงวนไว้ให้คนไทยเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันกระทรวงแรงงานได้ออกประกาศ เรื่อง กำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ ลงวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ มีทั้งหมด ๔ บัญชี จำนวน ๔๐ งาน ดังนี้

บัญชีหนึ่ง เป็นงานที่ห้ามคนต่างชาติทำโดยเด็ดขาดในทุกท้องที่ในราชอาณาจักรหรืองานที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีสัญชาติไทย จำนวน ๒๗ งาน ได้แก่

๑) งานแกะสลักไม้	๒) งานขับขี่ยานยนต์ ยกเว้นงานขับรถยก (Forklift)
๓) งานขายทอดตลาด	๔) งานเจียรระไนเพชร/พลอย
๕) งานตัดผม/เสริมสวย	๖) งานทอผ้าด้วยมือ
๗) งานทอเสื่อ หรืองานทำเครื่องใช้	๘) งานทำกระดาษสาด้วยมือ
ด้วยกก หวาย ฟาง ไม้ไผ่ ขนไก่เส้นใย เป็นต้น	
๙) งานทำเครื่องเงิน	๑๐) งานทำเครื่องดนตรีไทย
๑๑) งานทำเครื่องถม	๑๒) งานทำเครื่องทอง/เงิน/นาก
๑๓) งานทำเครื่องลงหิน	๑๔) งานทำตุ๊กตาไทย
๑๕) งานทำบาตร	๑๖) งานทำผ้าไหมด้วยมือ
๑๗) งานทำพระพุทธรูป	๑๘) ทำร่มกระดาษ/ผ้า
๑๙) งานนายหน้า/ตัวแทน	๒๐) งานนวดไทย
๒๑) งานมวนบุหรี่ยัดด้วยมือ	๒๒) งานมัดคุเทศก์
๒๓) งานเร่ขายสินค้า	๒๔) งานเรียงอักษรไทยด้วยมือ
๒๕) งานสาวบิดเกลียวไหมด้วยมือ	๒๖) งานเลขานุการ
๒๗) งานบริการทางกฎหมาย	

บัญชีสอง เป็นงานที่ห้ามคนต่างชาติทำในทุกท้องที่ในราชอาณาจักร โดยมีเงื่อนไขให้คนต่างชาติทำงานได้ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือพันธกรณีที่ประเทศไทยมีความผูกพันภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย จำนวน ๓ งาน ได้แก่

- ๑) วิชาชีพบัญชี
- ๒) วิชาชีพวิศวกรรม
- ๓) วิชาชีพสถาปัตยกรรม

บัญชีสาม เป็นงานที่ห้ามคนต่างชาติทำในทุกท้องที่ในราชอาณาจักร โดยมีเงื่อนไขให้คนต่างชาติทำงานฝีมือหรือกึ่งฝีมือนั้นได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีนายจ้าง จำนวน ๘ งาน ได้แก่

- ๑) งานกลสิกรรม
- ๒) งานช่างก่ออิฐ/ช่างไม้/ช่างก่อสร้างอาคาร
- ๓) งานทำที่นอน
- ๔) งานทำมิด
- ๕) งานทำรองเท้า
- ๖) งานทำหมวก
- ๗) งานประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย
- ๘) งานปั้นเครื่องดินเผา

บัญชีสี่ เป็นงานที่ห้ามคนต่างชาติทำในทุกท้องที่ในราชอาณาจักร โดยมีเงื่อนไขให้คนต่างชาติทำงานนั้นได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีนายจ้างและได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) จำนวน ๒ งาน ได้แก่ งานกรรมกร และงานขายของหน้าร้าน

ในส่วนข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทย ทราบว่า ได้ดำเนินการโดยการควบคุมคัดกรองบุคคล โดยการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัตรประจำตัว การกำหนดการควบคุมชนกลุ่มน้อยที่ยังไม่ได้สัญชาติไทย เช่น การควบคุมโดยใช้เขตจังหวัดเป็นเขตควบคุม โดยสามารถขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมโดยได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ เช่น ในเขตจังหวัด ขออนุญาตจากนายอำเภอ สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักกิจการความมั่นคงภายใน ตามเหตุผลความจำเป็นในการขออนุญาต เช่น การทำงาน ตามหลักฐานใบอนุญาตทำงาน การเรียนการศึกษา ตามหนังสือรับรองของสถานศึกษา หรือการรักษาพยาบาล ตามความเห็นของแพทย์หรือสถานพยาบาล การปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น การเป็นพยานศาล เป็นต้น ทำให้สามารถควบคุมตรวจสอบติดตามได้ตามข้อมูลที่ได้จัดทำทะเบียนไว้ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ตลอดจนการจัดชุดปฏิบัติการควบคุมบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันการหลอกลวงแรงงานต่างด้าว หรือการกระทำผิดจากการค้ามนุษย์